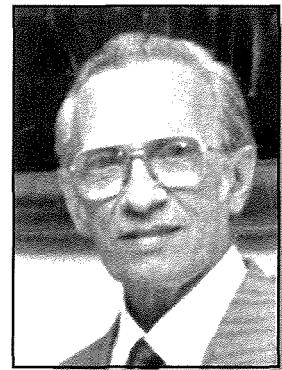

Anniversarji li jaħbtu f'din is-sena 2013 ta' interess għall-Gudja

Guido Lanfranco

425 sena ilu (1588)

Fit-23 ta' Frar 1588 ġiet stabbilita l-fratellanza tar-Rużarju meta l-parroċċa kienet għadha f'Bir Miftuħ, approvata mill-ġeneral tad-Dumnikani. Ga kien hemm artal tar-Rużarju tliet snin qabel (1585). Meta nbniet il-knisja l-ġdida tal-Gudja, l-artal ġie trasferit hemmhekk. (1)Dun Indri Scicluna kien il-prokuratur u benefattur, jiġbor fondi biex tista' ssir il-festa tar-Rużarju. Il-fratelli ffurmaw l-orkestra La Stella fl-1919 li, fl-1936, saret l-Ġaqda Mużikali La Stella. L-istatwa tar-Rużarju waslet fil-Gudja fl-4 ta' Ĝunju 1922. (2)Tajjeb nghidu li l-aktar fratellanza tar-Rużarju antika f'Malta, minbarra dik f'ta' Porto Salvo tad-Dumnikani tal-Belt Valletta, kienet dik tas-Siggiewi bl-erezzjoni approvata mill-ġeneral Dumnikan Patri Sisto Fabri fl-1 ta' Lulju 1585. Fl-istess jum tal-erezzjoni tal-fratellanza tar-Rużarju fil-Gudja, ġiet approvata u eretta dik ta' Haż-Żebbuġ. Fil-25 ta' Novembru tal-istess sena 1588, ġiet eretta l-fratellanza taż-Żurrieq li, bħal Gudja ga kellha artal. (3) F'din is-sena ga saru ċelebrazzjonijiet fil-Gudja biex ifakku dan l-anniversarju.

350 sena ilu (1663)

Fl-24 ta' Jannar 1663, meta l-knisja ta' Bir Miftuħ kienet għadha sservi ta' parroċċa, xi ħalliel dahal fiha bil-lejl u seraq diversi oggett i-fid-donna. Għal dan l-att sagrilegu l-isqof Balaguer u l-Gran Mastru Cotoner laqqgħu lill-kappillani kollha u ddecidew li joħorġu skomunika lil min kien il-hati. Ftit wara, fi Frar, il-pissidi nstab vojt u mitluq fil-knisja ta' San ġakbu tal-Belt Valletta.(4)

250 sena ilu (1763)

Fit-8 ta' Frar 1763, ġiet dikjarata għotja ta' indulgenzi lil min jitlob quddiem in-nicċa antika li turi lill-Madonna ta' Loreto ma' San Franġisk t'Assisi fi triq żgħira fil-Gudja. Din kienu ġattewha f'Ta Karwija', qrib il-knisja ta' Loreto, fejn kienet se tintlaqat mill-iżvilupp tal-proġett tal-ajruport u ġabuha biex reġġiġu bnewha fejn tidher issa, fl-1975.(5)

200 sena ilu (1813)

Fis-sena 1813 miet D. Giuseppe Raffaele Camilleri minn Haż-Żebbuġ li kien laħaq kappillan tal-Gudja fl-1780 u dam sal-1808.(6)

50 sena ilu (1963)

D. Edgar Attard laħaq kappillan tal-Gudja u dam sal-1971.(7)

Bibljografija u referenzi:

- (1) V. Borg (Ed.) Marian devotions in the islands of St. Paul (1983) p.141, 144; Mariella Attard haż-żebug u l-festa ta' San Filep (1985) p.32; Achille Ferres Descrizioni storica delle chiese di Malta e Gozo (1866) p.386; Tony Terribile Nicèc u statwi fit-toroq Maltin (2000) p.91-92.
- (2) Joseph Grech Kažini tal-baned f'Malta u Ĝħawdex (2001) p.91.
- (3) Borg (1983) p. 137; Michael Fsadni Id-Dumnikani fir-Rabat u fil-Birgu (1974) p. 279-280; Ferres (1866) p. 386.
- (4) Walter Zahra fil-Pronostku Malti (1974) p.108; P.P.Castagna Lis storia ta' Malta bil Gzejjer Tahha (1988) p. 146, 334; Ferres (1866) p.353; Alexander Bonnici Storja ta' l-inkiżizzjoni ta' Malta II (1992) p.53; Kilin A hundred wayside chapels of Malta & Gozo (2000) p.72; Frans Cappara Society and the inquisition in early modern Malta (2001) p.131.
- (5) Michael Galea Knejjes u kappelli Marjani f'Malta u Ĝħawdex (1984) p.140; Terribile (2000) p.93.
- (6) Ferres (1866) p.352.
- (7) Martin Gravina f'Michael Schiavone (Ed.) Knejjes parrokkjlai ta' Malta u l-festi tagħhom I (1993) p.182; Joseph F. Grima Il-knisja parrokkjali ta' San Gorg Hal Qormi (1984) p.137.

*Christine's
Flower
Arrangements*

*Natural, silk and dried flowers
for all occasions made on specific designs
Also Garatell for Weddings and Traditional Domes
Tels 2166 1280 - Mobs 7966 1280*